

25 Απριλίου 2023

Ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας (Ἅγιος Ἰγνάτιος Βριανχανίνον Ἐπίσκοπος Καυκάσου καί Μαύρης Θάλασσας)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας στεροῦνται ἐκεῖνοι οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ποὺ ἀπέκτησαν ἀμαρτωλὰ πάθη, μέσω τῶν ὁποίων ἤρθαν σὲ κοινωνία μὲ τὸν σατανᾶ, διαλύοντας τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεό.

Τὰ πάθη εἶναι ἀμαρτωλὲς συνήθειες τῆς ψυχῆς, ποὺ ἔγιναν σὰν φυσικὲς ιδιότητές της ἀπὸ τὴ μακροχρόνια καὶ συχνὴ διάπραξη τῆς ἀμαρτίας. Τέτοιες εἶναι ἡ γαστριμαργία, ἡ μέθη, ἡ πορνεία, ἡ ἀπρόσεκτη ζωὴ, ποὺ συνδέεται μὲ τὴ λήθη τοῦ Θεοῦ, ἡ μνησικακία, ἡ σκληρότητα, ἡ φιλαργυρία, ἡ λύπη, ἡ ἀκηδία, ἡ ὀκνηρία, ἡ ὑποκρισία, τὸ ψεῦδος, ἡ κλοπὴ, ἡ ὀργή, ἡ κενοδοξία, ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἄλλα.

Καθένα ἀπὸ τὰ πάθη, ὅταν ἐγκατασταθεῖ στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλοιώνοντας τὸν χαρακτήρα του καὶ ρυθμίζοντας τὴ διαγωγὴ του, τὸν κάνει ἀνίκανο γιὰ πνευματικὴ τέρψη στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανό. «Μὴν ἔχετε αὐταπάτες», λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος· «στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ ἔχουν θέση οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλόλατρες οὔτε μοιχοὶ οὔτε θηλυπρεπεῖς οὔτε ἀρσενοκοῖτες οὔτε πλεονέκτες οὔτε κλέφτες οὔτε μέθυσοι οὔτε ὑβριστὲς οὔτε ἄρπαγες» (Α΄ Κορ. 6:9-10). «Εἶναι ὀλοφάνερο ποιὰ εἶναι τὰ ἀμαρτωλὰ ἔργα: εἶναι ἡ μοιχεία, ἡ πορνεία, ἡ ἠθικὴ ἀκαθαρσία, ἡ αἰσχρότητα, ἡ εἰδωλολατρία, ἡ μαγεία, οἱ ἔχθρες, οἱ φιλονικίες, οἱ ζήλιες, οἱ θυμοί, οἱ διαπληκτισμοί, οἱ διχόνειες, τὰ σχίσματα, οἱ φθόνοι, οἱ φόνοι, οἱ μέθες, οἱ ἀσωτίες καὶ τὰ παρόμοια. Σᾶς προειδοποιῶ, ὅπως σᾶς προειδοποίησα καὶ ἄλλοτε: ὅσοι κάνουν τέτοια πράγματα, δὲν θὰ κληρονομήσουν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ... Ὅσοι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἔχουν σταυρώσει τὸν ἀμαρτωλὸ ἑαυτὸ τους μαζὶ μὲ τὰ πάθη καὶ τίς ἐπιθυμίες του» (Γαλ. 5:19-21, 24).

Τὸ πάθος ἀπαιτεῖ ἐπιμελημένη θεραπεία μὲ τὴ μετάνοια καὶ μὲ τὴν ἀντικατάστασή του, στὸν κατάλληλο καιρό, ἀπὸ τὴν ἀντίθετή του ἀρετὴ. Τὸ πάθος δὲν ἐκδηλώνεται πάντοτε μὲ ἐνέργειες καὶ πράξεις. Μπορεῖ νὰ ζεῖ μυστικὰ στὴν

καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ἐξουσιάζοντάς τον μὲ τίς αἰσθήσεις καὶ τοὺς λογισμοὺς. Ἡ ὑπαρξη τοῦ πάθους διαπιστώνεται, ὅταν ὁ ἄνθρωπος φαντάζεται τὴν ἁμαρτία καὶ ἱκανοποιεῖται μὲ τίς φαντασιώσεις της. Διαπιστώνεται πολὺ περισσότερο, ὅταν, αἰχμαλωτισμένος ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τίς ἁμαρτωλὲς φαντασιώσεις, παρασύρεται χωρὶς ἀντίσταση ἀπὸ τίς κακὲς σκέψεις καὶ παραστάσεις, ποὺ μὲ τὴν ἄτοπη ἡδονὴ καταβροχθίζουν ὅλη του τὴ σύνεση καὶ ὅλη του τὴ δύναμη.

Ὁ ἐμπαθὴς ἄνθρωπος, καὶ ὅταν δὲν διαπράττει τὴν ἁμαρτία μὲ τὸ σῶμα, τὴ διαπράττει μὲ τον νοῦ καὶ τὴν καρδιά. Τότε, μέσω τῆς φαντασίας καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν αἰσθημάτων, παραμένει σὲ κοινωνία μὲ τὰ πονηρὰ πνεύματα, διατηρεῖ τὴν ὑποταγὴ του σ' αὐτὰ καί, ἐπομένως, γίνεται αἷτιος τῆς αἰώνιας καταστροφῆς του.

Τότε μόνο ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας, ὅταν θὰ δεῖ τὸν ἑαυτό του νὰ νικᾷ σὲ κάθε μάχη τοῦ ἀοράτου πολέμου. Αὐτὴ τὴ σκέψη ἐκφράζοντας ὁ ἅγιος προφήτης Δαβὶδ, ὅταν προσευχόταν, ἔλεγε στὸν Θεό: «Ἔτσι θὰ πειστῶ ὅτι μὲ θέλεις: Ὅταν ὁ ἐχθρὸς μου δὲν θὰ χαρεῖ γιὰ μένα» (Ψαλμ. 40:12).

Καὶ ζητῶντας ἀπὸ τὸν Κύριο αὐτὴ τὴ μακάρια κατάσταση, ἔλεγε: «Ἀπὸ τὰ κρυφὰ μου (πάθη) καθάρισέ με καὶ ἀπὸ καθετὶ ξένο προφύλαξέ μέ, τον δοῦλο Σου. Ἄν αὐτὰ δὲν μὲ κυριέψουν, τότε θὰ εἶμαι ἄμεμπτος καὶ θὰ διατηρηθῶ καθαρὸς ἀπὸ κάθε μεγάλη ἁμαρτία» (Ψαλμ. 18:13-14). «Ξαναδῶσε μου τὴ χαρὰ τῆς σωτηρίας, ποὺ προέρχεται ἀπὸ Σένα, καὶ στήριξέ με (στὸν νόμο Σου) μὲ ἰσχυρὴ θέληση» (Ψαλμ. 50:14). «Τότε θὰ δέχεσαι μὲ εὐχαρίστηση τὰ (προσευχητικὰ) λόγια τοῦ στόματός μου, καὶ οἱ (εὐλαβικὲς) σκέψεις τῆς καρδιάς μου θὰ βρίσκονται παντοτινὰ μπροστά Σου, Κύριε, βοηθέ μου καὶ Λυτρωτὴ μου!» (Ψαλμ. 18:15).

Ὁ προφήτης ἀποκαλεῖ «ξένο» κάθε πάθος, ἐπειδὴ αὐτὸ δημιουργεῖται μὲ τὴν ἀποδοχὴ καὶ τὴν οἰκείωση ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῶν δαιμονικῶν λογισμῶν, λογισμῶν ξένων πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλασμένο σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα Του ἄνθρωπο. Ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς ἡ ψυχὴ ταλαιπωρεῖται καὶ ὑποφέρει, καθὼς τὴ φέρνουν σὲ κατάσταση ἀφύσικη.

Ἡ ἀγνότητα, ποὺ εἶναι ἄξια τοῦ παραδείσου, ἐμφανίζεται μετὰ τὴν ἐξαφάνιση τῶν παθῶν ἀπὸ τὴν καρδιά. Μόνο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μπορεῖ νὰ καθάρσει πλήρως τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ πάθη καὶ νὰ τοῦ ξαναδῶσει τὴν ἐξουσία πάνω στὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό, ἐξουσία πού του τὴν ἔχει ἀρπάξει ὁ διάβολος. Ὁ ἀπαθὴς ἄνθρωπος φτάνει στὴν καθαρὴ ἀγάπη κι ἔχει τὸν νοῦ τοῦ διαρκῶς στὸν Θεό.

Ἡ ψυχὴ ποὺ δέχτηκε τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μετὰ τὴ νίκη της ἐπὶ τῶν ἁμαρτωλῶν λογισμῶν καὶ φαντασιῶν, ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται τὴν ἄφατη χαρὰ τῆς

σωτηρίας. Αὐτὴ δὲν ἔχει καμιὰ σχέση με τὴν ἀνθρώπινη χαρά, ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὴν κενοδοξία καὶ εἶναι γεμάτη ἀπὸ αὐταρέσκεια, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπατᾶται εἴτε ἀπὸ τὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτὸ εἴτε ἀπὸ τοὺς ἄλλους εἴτε ἀπὸ ἐπίγειες ἐπιτυχίες.

Ἡ πνευματικὴ χαρά, ποὺ προαναγγέλλει τὴ σωτηρία, εἶναι γεμάτη ἀπὸ ταπείνωση καὶ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Θεό, συνοδεύεται ἀπὸ πολλὰ δάκρυα κατανύξεως, παρακινεῖ σὲ ἀδιάλειπτη προσευχή, ἐμπνέει τὴν αὐτομεμψία, ξεχειλίζει ἀπὸ τὴ δοξολόγηση τοῦ Κυρίου, σημαδεύεται ἀπὸ τὴ νέκρωση ὡς πρὸς τὸν κόσμο. Πρόκειται γιὰ τὴν πρόγευση τῆς αἰώνιας ζωῆς. Πρόκειται γιὰ τὴ ζωντανὴ γνώση τοῦ Θεοῦ. Πρόκειται γιὰ «φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας μέσα στὶς σκηνές τῶν δικαίων: “Τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ Κυρίου νίκησε! Τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ Κυρίου με ἀνέβασε ψηλά! Τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ Κυρίου νίκησε!”. Δὲν θὰ πεθάνω, ἀλλὰ θὰ ζήσω καὶ θὰ διηγοῦμαι ὅσα ἔκανε ὁ Κύριος. Μὲ paίδεψε πολὺ ὁ Κύριος, ἀλλὰ δὲν με παρέδωσε στὸν θάνατο. Ἀνοίξτε μου τίς πύλες τῆς δικαιοσύνης, νὰ μπῶ καὶ νὰ δοξολογήσω τὸν Κύριο! Αὐτὴ εἶναι τοῦ Κυρίου ἡ πύλη· μόνο οἱ δίκαιοι μποροῦν νὰ τὴ διαβοῦν. Θὰ Σὲ δοξολογήσω, Κύριε, γιατί ἄκουσες τὴν προσευχή μου καὶ μ’ ἔσωσες» (Ψαλμ. 117:15-21).

Οἱ πύλες τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ εὐλογημένη ταπείνωση. Ὁ νοῦς, ὅταν ἀνοίγονται μπροστά του οἱ πύλες τῆς θείας δικαιοσύνης, παύει νὰ κατακρίνει τὸν πλησίον, παύει νὰ μνησικακεῖ, παύει νὰ ἐνοχοποιεῖ τοὺς ἄλλους καὶ τίς περιστάσεις, παύει νὰ δικαιολογεῖ τὸν ἑαυτὸ του. Ἀναγνωρίζει σ’ ὅλα, ὅσα γίνονται, τὴν ἀσύλληπτη δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, ἀπορρίπτοντας τὴ δική του δικαιοσύνη σὰν βδέλυγμα. Ἀπ’ αὐτὲς τίς πύλες, ὁμολογῶντας τίς ἀναρίθμητες θεῖες εὐεργεσίες καὶ τίς ἀναρίθμητες ἁμαρτίες του, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἔχει καθαριστεῖ με τὰ κατανυκτικὰ δάκρυα τῆς μετάνοιας, μπαίνει ὁ ἄνθρωπος, προκειμένου νὰ συναντήσῃ τὸν Θεὸ με τὴν καθαρὴ προσευχὴ καὶ τὴν πνευματικὴ θεωρία.

Πηγή: agiazoni.gr